

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΜΟΡΙΑΚΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ

Διδακτική

Μεθοδολογία

Θεωρίες

Μάθησης

Ειρήνη Τζοβλά

Ακαδημαϊκό έτος 2021-22

Συμπεριφορισμός

Εστιάζει μόνο σε αντικειμενικά παρατηρήσιμες συμπεριφορές.

- Ως μάθηση ορίζεται η **τροποποίηση της εξωτερικά παρατηρούμενης συμπεριφοράς.**
- Στόχος της διδασκαλίας είναι η **επίτευξη της επιθυμητής συμπεριφοράς.**
- Pavlov, Thorndike, Skinner

Μπορείτε να σκεφτείτε σχετικά παραδείγματα;

Πώς μπορεί να εφαρμοστεί στη διδακτική πράξη η θεωρία αυτή;

Κοινωνικο-γνωστική θεωρία

- Κοινωνική-γνωστική μάθηση: αποτέλεσμα αλληλεπιδράσεων συμπεριφοράς, περιβάλλοντος και προσωπικών παραγόντων (**τριαδική αμοιβαία συνάφεια**)
- Bandura
- **Μίμηση μέσω προτύπου**
- Αυτορύθμιση
- Αυτοαποτελεσματικότητα/Αυτεπάρκεια μαθητή/εκπαιδευτικού

Μπορείτε να σκεφτείτε σχετικά παραδείγματα;

Πώς μπορεί να εφαρμοστεί στη διδακτική πράξη η θεωρία αυτή;

Θεωρία της γνωστικής ανάπτυξης

Piaget

- Η **γνωστική ανάπτυξη έχει 4 στάδια** (Αισθησιοκινητικό, Προλογικής σκέψης, Συγκεκριμένης Λογικής Σκέψης, Τυπικής Λογικής Σκέψης)
- **Λειτουργικές σταθερές:** Προσαρμογή, Οργάνωση είναι υπεύθυνες για την ανάπτυξη των γνωστικών δομών

Μπορείτε να σκεφτείτε σχετικά παραδείγματα;

Πώς μπορεί να εφαρμοστεί στη διδακτική πράξη η θεωρία αυτή;

Κοινωνικοπολιτισμική θεωρία

Vygotsky

- Βασικές έννοιες: **Ζώνη Επικείμενης Ανάπτυξης, Κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο, «σκαλωσιά»**
- Η ανάπτυξη της γλώσσας ακολουθεί τέσσερα στάδια (Προ-νοητικό λόγος, Απλοϊκή ψυχολογία, Εγωκεντρικός λόγος, Εσωτερικός λόγος)

Μπορείτε να σκεφτείτε σχετικά παραδείγματα;

Πώς μπορεί να εφαρμοστεί στη διδακτική πράξη η θεωρία αυτή;

Θεωρία της ανακαλυπτικής μάθησης

Bruner

- Επιρροές από θεωρίες Piaget, Vygotsky, Maslow
- **Η μάθηση είναι μια διαδικασία όχι ένα αποτέλεσμα** και ο μαθητής μπορεί να προσεγγίζει την γνώση πειραματιζόμενος και ανακαλύπτοντας
- **Αν οι εκπαιδευτικοί σέβονται τις διεργασίες σκέψης των μαθητών και μεταφράζουν την ύλη σε ενότητες που έχουν νόημα μπορούν να παρουσιάσουν σημαντικές ιδέες στα παιδιά, σε διαφορετικούς χρόνους και με προοδευτικά αυξανόμενο επίπεδο αφαίρεσης**
- **ΣΠΕΙΡΟΕΙΔΗΣ ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΗΣ ΥΛΗ**

Πώς καταλαβαίνετε εσείς τον όρο διερευνητική μάθηση;

Διαλέξτε μια βιολογική έννοια. Πώς θα μπορούσε να προσεγγιστεί η έννοια αυτή σε διαφορετικές ηλικίες;

Εποικοδομητική προσέγγιση και Φ.Ε

- **Κυρίαρχο ρόλο οι ιδέες των μαθητών**
- Κατασκευή της νέας γνώσης σχετίζεται στενά με τις **ήδη υπάρχουσες γνώσεις**
- Οι «ιδέες» που φέρνουν οι μαθητές στο σχολείο, ακόμη, και από το νηπιαγωγείο θα πρέπει να αξιοποιούνται για την ανάπτυξη εκείνων των μαθησιακών περιβαλλόντων, εντός των οποίων μπορούν να εξερευνώνται οι έννοιες
- Στόχος της διδασκαλίας είναι η **τροποποίηση των υπαρχόντων λαθεμένων σχημάτων γνώσης των μαθητών**, ο διδακτικός τους μετασχηματισμός και η δημιουργία της νέας γνώσης
- **Φάσεις μοντέλου εποικοδομητικής προσέγγισης:** Προσανατολισμός, ανάδειξη των ιδεών των μαθητών, αναδόμηση ιδεών, εφαρμογή των νέων ιδεών, ανασκόπηση

Μελέτη περίπτωσης

Διδάσκετε Βιολογία σε ένα Γυμνάσιο. Συχνά κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας σας ο μαθητής Τ.Κ. φαίνεται να μην κατανοεί το μεγαλύτερο μέρος όσων διδάσκονται στην τάξη και δείχνει μειωμένο ενδιαφέρον για το μάθημα.

Χωριστείτε σε ομάδες και αναπτύξτε πώς θα προσεγγίζατε τον παραπάνω μαθητή σύμφωνα με την κάθε θεωρία μάθησης.

Η κάθε ομάδα θα προσεγγίσει το θέμα μέσα από διαφορετική θεωρία μάθησης.

Ομάδα 1: Συμπεριφορισμός (Skinnner)

Ομάδα 2: Κοινωνικογνωστική θεωρία (Bandura)

Ομάδα 3: Θεωρία γνωστικής ανάπτυξης (Piaget)

Ομάδα 4: Θεωρία ανακαλυπτικής μάθησης (Brunner)

Ομάδα 5: Εποικοδομητική προσέγγιση

επηρεάζουν την
επίδοση/δεν
μπορούν να
διαχωριστούν

Θυμηθείτε....

Θεωρία Vygotsky

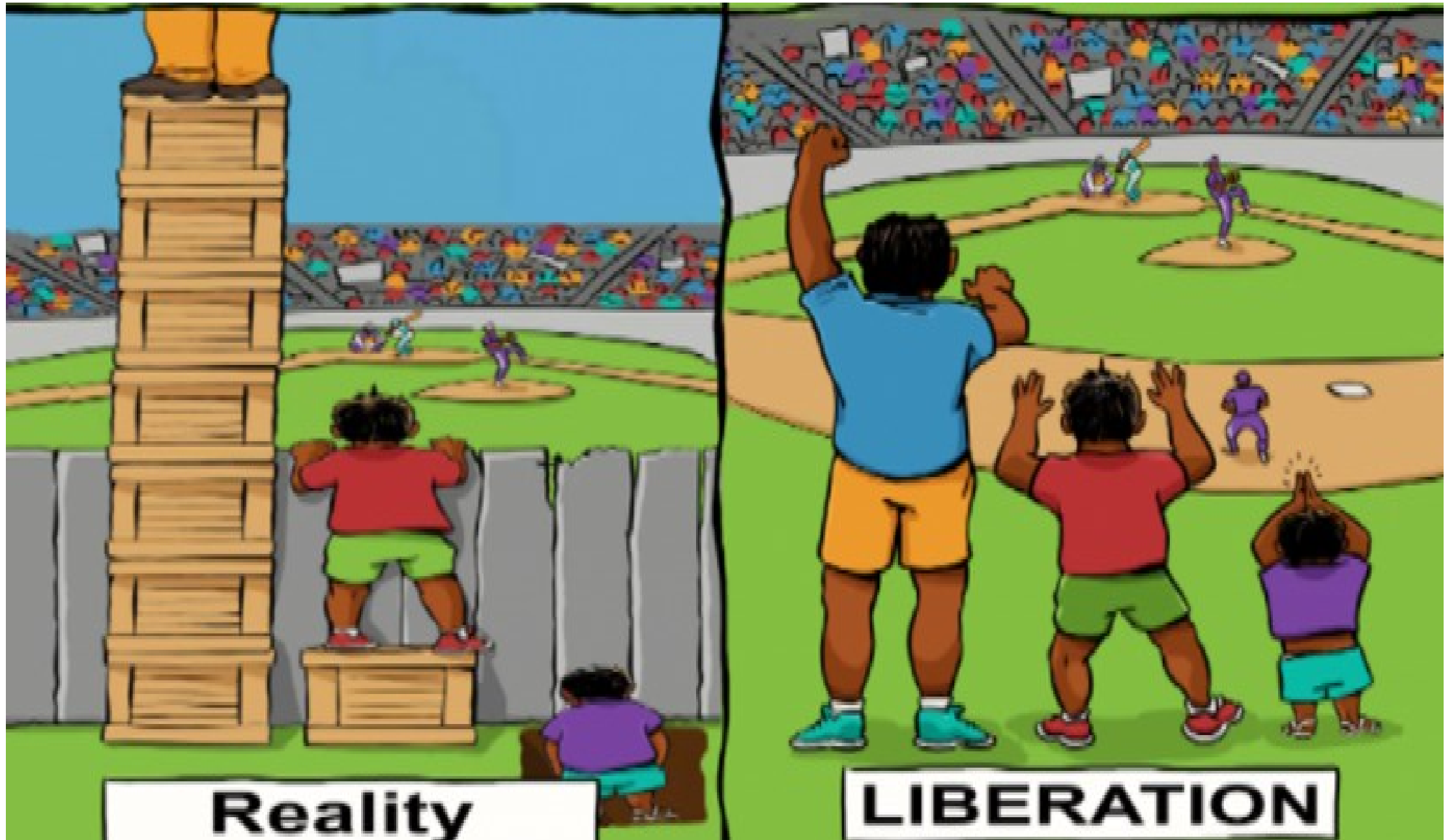
**Πολιτισμός, κοινωνική τάξη
και Φύλο**

Intégration

Inclusion

Reality

LIBERATION

Μελέτη περίπτωσης

Ο Κ.Π., μαθητής από τη Συρία δε φαίνεται να ενδιαφέρεται για τίποτα μέσα στην τάξη και είναι αποτραβηγμένος από τους συμμαθητές του. Κι όμως, υπάρχουν ενδείξεις ότι από ακαδημαϊκή άποψη είναι πολύ ικανός.

Σκεφθείτε τρόπους να φέρετε μέσα στην τάξη τις γνώσεις του Κ.Π. για τον πολιτισμό από τον οποίο προέρχεται. *(Εργασία σε ομάδες)*

Γενικές αρχές μάθησης

- Η μάθηση είναι αποτελεσματική όταν συνδέεται με τη δράση
- Κριτικός τρόπος σκέψης
- Επίκεντρο της μαθησιακής διαδικασίας είναι οι **διδασκόμενοι**
- Ειλικρινής **επικοινωνία** διδασκόντων - διδασκομένων

Θεωρίες μάθησης και Φυσικές Επιστήμες (Φ.Ε)

Θεωρίες μάθησης Φ.Ε

και

- Πώς ο κώνος της μάθησης μπορεί να εφαρμοστεί στη διδασκαλία των βιολογικών εννοιών. Αναφέρετε παραδείγματα.

(Εργασία σε ομάδες)

Θεωρίες μάθησης

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας και τη συμμετοχή σας!

Ειρήνη Τζοβλά